

NACHTEGALEN IN EN ROND LEIDEN

door
H.K. Nagtegaal

(Dit artikel is eerder gepubliceerd in *Ons Voorgeslacht* 1990, blz. 275-277)

I. **WILLEM NACHTEGAEL**. Van hem is niet meer bekend dan dat hij de vermoedelijke vader is van:

1. DIRCK WILLEMSZ., volgt IIa.
2. CORNELIS WILLEMSZ., volgt IIb.
3. FRANS WILLEMSZ., assisteerde zijn broer Cornelis Willemsz. bij ondertrouw te Leiden op 8 december 1576.
4. ZEGER WILLEMSZ. NACHTEGAEL, werd op 16 maart 1581 poorter van Leiden ¹, bezat huis in de Molensteeg (nu nummer 18) te Leiden.²

IIa. **DIRK WILLEMSZ. NACHTEGAEL**, geb. IJsselsteyn, woonde te Rijnsburg, overl. vóór 26 juli 1632. Hij ondertr. Leiden 8 december 1576 met **Elsgen Gerrits**, geb. Harmelen, overl. na 26 juli 1632.³

Kinderen uit dit huwelijk:

1. ANNETGEN DIRKSDR.
2. WILLEMPGEN DIRKSDR.
3. BEATRIX DIRKSDR.
4. GERRIT DIRKSZ., volgt IIIa.

IIIa. **GERRIT DIRKSZ. NACHTEGAEL**, in 1623 herbergier te Oegstgeest ⁴, moest zich op 29 juli 1625 bij het Hof van Holland verantwoorden voor het neerslaan van Dirck Pietersz. Coster.⁵ Hij huwde met **Annetgen Aelwijnsdr**.

Zoon uit dit huwelijk:

1. WILLEM GERRITSZ., volgt IVa.

IVa. **WILLEM GERRITSZ. NACHTEGAEL**, woonde te Oegstgeest. Hij huwde met N.N.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. DIRK WILLEMSZ., ged. Oegstgeest 22 november 1633.
2. LIJSBETH WILLEMSDR., ged. Oegstgeest 18 februari 1635.
3. NELGEN WILLEMSDR., ged. Oegstgeest 29 maart 1637, jong overleden.
4. MAETGEN WILLEMSDR., ged. Oegstgeest 21 augustus 1639.
5. GERRIT WILLEMSZ., ged. Oegstgeest 25 november 1642.
6. NEELTGEN WILLEMSDR., ged. Oegstgeest 19 augustus 1646.

IIb. **CORNELIS WILLEMSZ. (NACHTEGAEL)**, geb. Katwijk ca. 1550, schuitvoerder, vermeld in Bevolkingsregister van 1581 te Leiden ⁶, overl. voor 6 juli 1594. Hij ondertr. Leiden 3 december 1580 met **Brechtgen Gerritsdr**, geb. Harmelen, wed. van Harmen N.N.; zij kocht als weduwe van Cornelis Willemsz. op 6 juli 1594 een huis aan de Ketelboetersteeg (westzijde) te Leiden.⁷ Op dezelfde dag verkochten de weesmeesters van Leiden Brechtgen Gerritsdr. een rente van 6 gulden en 5 stuivers, rustende op een huis aan de Ketelboetersteeg (noordzijde).⁸ Misschien waren Brechtgen Gerritsdr. en Elsgen Gerritsdr. gehuwd met Dirk Willemsz. zusters, ze kwamen beiden uit Harmelen. Zij overleed voor 4 mei 1631.

Dochter uit Brechtgen Gerrits eerste huwelijk:

1. BEATRIX HARMENSDR., ongehuwd, ontving op 12 mei 1631 met haar halfzuster Aechgen Cornelisdr. een huis met boedel aan de Ketelboetersteeg te Leiden, afgestaan door Gerrit Cornelisz. Nachtegael.

Kinderen uit het huwelijk:

2. NEELTGEN CORNELISDR., geb. Leiden 1580, jong overleden.
3. AECHGEN CORNELISDR., geb. Leiden ca. 1581. Beatrix Harmensdr. en Aechgen Cornelisdr. Nachtegael, beiden ongehuwd, geassisteerd door Wouter Gerritsz. van Toledo,

kleermaker, hun gekozen voogd in dezen en Gerrit Cornelisz. Nachtegael, schoenmaker, allen wonende te Leiden, verklaarden op 5 mei 1631 gezamenlijk overeengekomen te zijn, ten aanzien van de nagelaten boedel van Brechtgen Gerritsdr., laatst weduwe van Cornelis Willemsz., hun moeder, dat zij bevonden hadden dat de voorn. Gerrit Cornelisz. bij het leven van zijn moeder zo veel heeft genoten uit de boedel als zijn erfportie groot was en dat voorn. Beatrix Harmensdr. en Achgen Cornelisdr. alle goederen nagelaten bij Brechtgen Gerritsdr. zullen behouden.⁹ Zij ontving op 12 mei 1631 met haar halfzuster Beatrix een huis met boedel aan de Ketelboetersteeg te Leiden¹⁰, dat in 1657 weer werd verkocht.¹¹ Zij woonde in 1664 in de Jan Vossensteeg te Leiden en werd aldaar op 11 oktober 1664 begraven.

4. GERRIT CORNELISZ., volgt IIIb.

IIIb. **GERRIT CORNELISZ. NACHTEGAEL**, geb. Leiden ca. 1582, schoenmaker, kocht in 1609 en 6 mei 1611 een huis aan de Ketelboetersteeg.¹² Een van deze huizen verkocht hij weer op 25 april 1625.¹³ Zoals reeds vermeld deed hij op 12 mei 1631 afstand van huis en boedel aan de Ketelboetersteeg, waarin zijn moeder had gewoond, ten gunste van zijn zusters Beatrix Harmensdr. en Achgen Cornelisdr. Gerrit bezat op 5 augustus 1632 een perceel aan de Jan Vossensteeg.¹⁴ Hij huwde 1e Leiden 28 december 1607 met **Fijtgen Pietersdr.**, geb. Warmond, overl. voor of in 1634. Op 24 april 1634 werd een inventaris gemaakt.¹⁵ Hij huwde 2e Leiden 10 april 1634 met **Marijtgen Gerritsdr. van Hasselt**, begr. Leiden 8 augustus 1642. Hij ondertr. 3e Leiden 11 februari 1643 met **Debora Pauwsdr.**, wed. van Abraham de Decker.

Kinderen uit het eerste huwelijk:

1. CORNELIS GERRITSZ., geb. verm. Leiden ca. 1610, schoenmaker, begr. Leiden 23 april 1649, ondertr. Leiden 22 oktober 1648 met Fijtgen Aldertsdr., geb. Harlingen, begr. Leiden 1 september 1656.
2. BRÉCHGEN GERRITSDR., geb. verm. Leiden ca. 1612; zij was vele malen doopgetuige, het laatst op 17 mei 1673 bij Pieter Philipsz.
3. PIETER GERRITSZ., volgt IVb.

IVb. **PIETER GERRITSZ. NACHTEGAEL**, geb. Leiden ca. 1613, schoenmaker, woonde in 1632 aan de Jan Vossesteeg. Hij ondertr. Leiden 6 mei 1632 met **Ijffgen (Eva) Philipsdr.**, geb. Leiden, dochter van Philips N.N. en Immetje Cornelisdr. Vermoedelijk hebben zij enige jaren in Enkhuizen gewoond.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. FIJTGEN PIETERSDR., ged. Leiden 4 september 1633.
2. PHILIPS PIETERSZ., volgt Va.
3. CORNELIS PIETERSZ., ged. Leiden 28 oktober 1637.
4. GERRIT PIETERSZ., ged. Leiden 11 maart 1640.
5. HERMANUS PIETERSZ., ged. Leiden 16 februari 1642, greinwerker, ondertr. Leiden 28 april 1662 met Lijsbeth Jacobsdr., geb. Leiden.

Va. **PHILIPS PIETERSZ. NAGTEGAAL**, ged. Enkhuizen 2 december 1635, schoenmaker, woonde aan de Backersteeg, later Langebrugge te Leiden. Hij ondertr. 1e Leiden 27 november 1657 met **Hester Jacobs Speckinh**, ged. Leiden 11 augustus 1638, dochter van Jacob Spijkin (Speekinh) en Geertgen Hermansdr. van Heukelum. Hij huwde 2e Leiden 9 december 1673 met **Geertruid Hertoocks**.

Kinderen uit eerste huwelijk:

1. EVA PHILIPSDR., ged. Leiden 11 augustus 1658, begr. Leiden tussen 7 en 14 augustus 1717, ondertr. Leiden 18 april 1681 met Batholomees Hendricks Craneburg, begr. tussen 21 en 28 januari 1730.
2. GRIETJÉ PHILIPSDR., ged. Leiden 9 september 1664, att. naar Vlaardingen 10 juli 1690, huwde Leiden 4 september 1693 met Pieter Abrahamsz. Verhoef.
3. MARCHIE PHILIPSDR., ged. Leiden 23 september 1666.
4. BREGHIE PHILIPSDR., ged. Leiden 18 september 1667.
5. JACOMINA PHILIPSDR., ged. Leiden 1 november 1668.
6. ESTHER PHILIPSDR., ged. Leiden 30 maart 1670.

7. PIETER PHILIPSZ., ged. Leiden 17 mei 1673.

Overl. Leiden 15 juli 1680 een kind van Philips Pietersz. Nagtegaal.

Dank aan de heer C.W. Delforterie te Leiden voor het beschikbaar stellen van zijn gegevens, waardoor dit artikel aanzienlijk is aangevuld.

NOTEN

1. G.A. Leiden, Poorterboek.
2. G.A. Leiden, Bonboek.
3. A.R.A., Recht. Arch. Rijnsburg, inv. nr. 2, f. 134v.
4. G.A. Leiden, Hoofdgeld Rijnland, inv. nr. 3563.
5. A.R.A., Hof van Holland, inv. nr. 3563.
6. G.A. Leiden, Bevolkingsregister 1581.
7. G.A. Leiden, Secretariearchief 1575-1851, belastingboek "Vetus" I, f. 32.
8. G.A. Leiden, Secretariearchief 1575-1851, inv. nr. 6776, Wolhuis, f. 158.
9. G.A. Leiden, Oud Not. Arch., inv. nr. 361, akte 110.
10. G.A. Leiden, Secretariearchief 1575-1851, oud-belastingboek, inv. nr. 6754, f. 49.
11. G.A. Leiden, Bonboeken Wolhuis, blz. 158.
12. G.A. Leiden, Secretariearchief 1575-1851, oud-belastingboek, inv. nr. 6754, f. 47v.
13. G.A. Leiden, Bonboeken Wolhuis, blz. 152.
14. G.A. Leiden, Aflezingsboeken, inv. nr. I, f. 180v.
15. G.A. Leiden, Weeskamer inv. nr. 3202.